

Τὸ Σύνδρομο
τῆς
“Νέας Ἐποχῆς”...

...καὶ ἡ Ἑλπίδα
τῆς
Ὁρθοδοξίας μας

*«Λάμπας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ φωτισμὸν ἀληθείας, ἐδίωξας τοῦ ψεύδους τὸ σκότος·
τὰ γὰρ εἰδῶλα ταύτης Σωτήρ, μὴ ἐνέγκατά Σου τὴν ἰσχὺν πέπτωκεν...»*

■ «Ναὶ ἢ ΟΧΙ στὸ Χάρι Πότερ;...»

Ἀντισώματα εἰς τὸν ἰὸν «Χάρι Πότερ»;* Ὁ κίνδυνος ἐξακολουθεῖ

Ἔχουν περάσει 18 χρόνια ἀπὸ τὴν σημαντικότερη, γιὰ μένα, ἐκείνη ἐκπομπή, πὺν πραγματοποιήθηκε στὸν Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἦταν Τρίτη, 25 Ἰουνίου 2002, 9.15' τὸ πρωῖ. **Θ**ὰ μπορούσε κανεὶς εὐλογα νὰ ἀναρωτηθεῖ: τί τὸ σημαντικό μπορεῖ νὰ εἶχε μιὰ ἐκπομπή ρουτίνας, τὴν στιγμή πὺν ἔχω προσωπικὰ συμμετάσχει σὲ δεκάδες παρόμοιες, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ μακαριστοῦ π. Ἀντωνίου ἀκόμη, ἀπὸ τὸ 1990; **Ἀ**λλὰ αὐτὸ θὰ τὸ δοῦμε στὴν συνέχεια.

Ἡ ἐκπομπή πραγματοποιήθηκε τὸ πρωῖ τῆς ἴδιας ἡμέρας, πὺν ἐπρόκειτο νὰ ταξιδέψω στὴν Λάρισα γιὰ μιὰ ὁμιλία, προσκεκλημένος ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Λαρίσης καὶ Τυρνάβου.

Ἀλλὰ καὶ πάλι, ἡ εὐλογη ἀπορία· τί τὸ σημαντικό μπορεῖ νὰ ἔχει μιὰ ὁμιλία σὲ σχέση μὲ τις δεκάδες ὁμιλίες, πὺν ἔχουν πραγματοποιηθεῖ ἀπὸ τὸν γράφοντα, σὲ πλῆθος εὐκαιριῶν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα;

Ἦταν τὸ ἀντικείμενο τῆς ὁμιλίας – ὅσο καὶ τῆς ραδιοφωνικῆς ἐκπομπῆς –, πὺν καθιστοῦσε τὸ ὅλο θέμα τόσο σημαντικό. **Κ**αὶ τὸ ἀντικείμενο αὐτὸ ἀφοροῦσε τὸν νεαρὸ μάγο **Χάρι Πότερ**, τὸν ἥρωα ἑκατομμυρίων παιδιῶν, σ' ὀλόκληρο τὸν κόσμο, ἀλλὰ καὶ χιλιάδων παιδιῶν στὴν χώρα μας.

• **Δ**ὲν γνωρίζω, 22 χρόνια μετὰ τὴν ἐμφάνιση τοῦ συνδρόμου «Χάρι Πότερ», πόσο εὐαίσθητοποιημένοι μποροῦν νὰ χαρακτηριστοῦν οἱ Ἕλληνες Ὁρθόδοξοι πιστοὶ ἐπάνω στὸ φαινόμενο «Χάρι

Πότερ», πού σήμερα δείχνει νά μὴ ὑφίσταται κἄν. **Καὶ** δὲν εἶναι νά ἀπορεῖ κανεὶς γιὰ τὸ γεγονός αὐτό, καθὼς εἶναι γνωστό, ὅτι ὁ Ἕλληνας ἔχει τὴν τάση νά μεγαλορρηγεῖ μόνο, ὅταν ὁ ἴδιος νοιώθει ὅτι ἐλέγχει μιὰ κατάσταση ἐξ ὀλοκλήρου, ἐνῶ σπάνια εἶναι διατεθειμένος νά δεχθεῖ ὁδηγίες ἢ ἐντολές.

Ἔτσι, καὶ στὸ πρόβλημα «Χάρι Πότερ» δὲν μποροῦσε νά ἰσχύσει κάτι τὸ διαφορετικό. **Ἦ**πῆρξαν πρόσωπα, πού ἀντιλήφθηκαν τὸν τεράστιο κίνδυνο καὶ κυριολεκτικὰ στρατεύθηκαν, γιὰ νά τὸν ἀντιμετωπίσουν· καὶ ὑπῆρξαν ἄλλοι, πού ἔνοιωσαν ὅτι «καλὰ τώρα..., ὑπάρχουν καὶ ἄλλα προβλήματα πιὸ σημαντικά». **Τελικὰ** κατανοοῦμε ὅτι εἶναι θέμα ἀξιολόγησης καὶ καθορισμοῦ τῶν προτεραιοτήτων καὶ φυσικὰ δὲν μεμφόμεθα κανένα.

Βέβαια, ὅλοι κατανοοῦμε ὅτι τὰ παιδιά μας ἀποτελοῦν τὴν ὑπ' ἀριθμὸν ἓνα προτεραιότητά μας καὶ ἂν τὰ παιδιά μας αὐτὰ ἀφεθοῦν νά ἐκπαιδευθοῦν μὲ βάση τὰ πρότυπα καὶ τὶς διδασκαλίες τῆς Νέας Ἐποχῆς, ἢ Ἐκκλησία μας αὐριο θὰ βρεθεῖ ἐμπρὸς σὲ νέους γενίτσαρους· αὐτὴν τὴν φορὰ, νεοεποχίτες.

• **Καὶ** σὰν ἀντίλογο στὴν γνωστὴ ρήση τῶν ἐφησυχασμένων –πού σταθερὰ μᾶς προβάλλουν τὸ στερεότυπο ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της δεχθεῖ ἄπειρες προκλήσεις, ἀλλὰ, ἐφ' ὅσον «*πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς*», δὲν κινδυνεύει–, θὰ ἀπαντήσουμε ὅτι: **Ἡ** μὲν Ἐκκλησία, ὡς σῶμα Χριστοῦ, δὲν κινδυνεύει, ἀλλὰ –ὅπως συνήθιζε νά λέει ὁ μακαριστὸς π. Ἀντώνιος Ἀλεβιζόπουλος, χάνονται ψυχές, «*ὑπὲρ ὧν Χριστὸς ἀπέθανεν*».

* * *

Τὸ πῶς καὶ πόσο λοιπὸν τὰ παιδιά μας δηλητηριάζονται καθημερινὰ ἀπ' ὅσα βλέπουν, ἀκοῦν καὶ καταναλώνουν, δὲν εἶναι εὐκόλο νά προσδιοριστεῖ μὲ ἀκρίβεια παρὰ μόνον ἀπὸ ἓνα εὐαίσθητοποιημένο παιδαγωγό, μὲ καλὴ γνώση τοῦ θέματος «ἀποκρυφισμὸς καὶ παραθρησκεία», μὲ καθημερινὴ πολύωρη ἐπαφή μὲ παιδιά καὶ νέους, τὸν ὁποῖο τὰ παιδιά αὐτὰ θὰ ἀντιμετωπίζουν πλέον σὰν συνομήλικο καὶ συμμαθητὴ τους καὶ κάποτε καὶ σὰν «κολλητό» τους.

Πόσο εὐκόλο ὅμως νομίζετε ὅτι εἶναι κάτι τέτοιο;

Ἀκόμη καὶ σὲ ἰδανικὲς περιπτώσεις, χαρισματικῶν δασκάλων καὶ καθηγητῶν, πού κατορθώνουν, οἱ μαθητὲς καὶ φοι-

τητές τους, να κρέμονται κυριολεκτικά από τὰ χεῖλη τους, μιὰ ἴσοις ὄροις ἐπικοινωνία εἶναι ἐν πολλοῖς ἀπαγορευτική. **Π**οτὲ δὲν θὰ καταφέρει ὁ χαρισματικὸς καθηγητὴς νὰ δημιουργήσει τὸ πλαίσιο ἐκεῖνο καὶ τὸ κλίμα ἐκεῖνο, πὺ θὰ ἐπιτρέψει στὸ παιδί ἢ στὸ νέο νὰ ἀνοίξει τὴν καρδιά του καὶ νὰ τοῦ ἐκμυστηρευθεῖ τὶς μύχιες σκέψεις καὶ ἐπιθυμίες του.

Αὐτό, ὅμως, πὺ ἦταν καὶ εἶναι ἀδύνατον στὶς παραδοσιακὲς σχέσεις, στὴν κλασικὴ μορφή ἐπικοινωνίας νέων καὶ ἐνηλίκων, εἶναι ἐν μέρει ἐφικτὸ σήμερα στὸ διαδίκτυο (internet), σὲ παιδαγωγοὺς μὲ λεπτότητα, μὲ συναίσθηση εὐθύνης καὶ μὲ σχετικὴ γνώση τῆς σύγχρονης τεχνολογίας. **Κ**αὶ ἡ ἐπικοινωνία αὐτὴ πραγματοποιεῖται ἤδη ἀπὸ ἐξειδικευμένους συνεργάτες, στὶς λεγόμενες *ὀμάδες συζήτησης*, πὺ ἀπευθύνονται σὲ παιδιὰ καὶ σὲ νέους, δηλαδή, μὲ τὴν συμμετοχὴ σὲ νεανικὰ Fora.

* * *

Ἔτσι, λοιπόν, γιὰ νὰ μὴ μακρηγοροῦμε καὶ γιὰ νὰ ἐπανέλθουμε στὸ θέμα μας, τὸ πρωῖ ἐκεῖνο, στὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καλεσμένος ἀπὸ τὴν κ. Ἀδαμαντία Μπούρτζινου, ρωτήθηκα γιὰ τὸ θέμα τῆς ἀπογευματινῆς μου ὀμιλίας, στὴ Λάρισα καὶ γιὰ τὸ βιβλίο: **«Ναὶ ἢ ΟΧΙ στὸ Χάρι Πότερ;»**, πὺ ἦταν πλέον ἔτοιμο κι ἐπρόκειτο νὰ κυκλοφορήσει σύντομα. **Τὸ** βιβλίο αὐτὸ τελικὰ κυκλοφόρησε τὸν Μάιο τοῦ 2003, μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία καὶ πραγματοποίησε σὲ τρία χρόνια 4 ἐπανεκδόσεις.

Στὴν συνέντευξη ἐκείνη ὑπογραμμίστηκαν ἔντονα τὰ ἐξῆς σημεία:

α. Ὁ πονηρὸς καὶ ὑποχθόνιος τρόπος, μὲ τὸν ὀποῖο ἡ Τζ. Κ. Ρούλινγκ (J. K. Rowling), συγγραφεὺς τῆς σειρᾶς τῶν βιβλίων «Χάρι Πότερ», χτίζει τὸν μῦθο της, ἔτσι ὥστε νὰ **καταστήσει τὴν μαγεία ὄχι μόνον ἀποδεκτὴ, ἀλλὰ καὶ ἐπιθυμητὴ** ἀπὸ τοὺς μικροὺς, ἀλλὰ καὶ τοὺς μεγάλους ἀναγνώστες της. **Π**ῶς χρησιμοποιεῖ τὸ χιοῦμορ καὶ τὴν λεπτὴ εἰρωνεία –στοιχεῖα ἰδιαίτερα προσφιλῆ σὲ μιὰ κοινωνία ἀνταγωνιστικὴ, σὰν τὴν σημερινή, ὅπου οἱ σχέσεις τῶν ἀνθρώπων ἀγνοοῦν τὴν ἀγαπητικὴ διάσταση καὶ παλινδρομοῦν μεταξὺ εἰρωνείας καὶ κολακείας. **Οἱ** ἀνθρώποι καὶ εἰδικὰ τὰ παιδιὰ «ἀναγνωρίζουν» ὑποσυνείδητα τὸν ἑαυτό τους, στὰ γραπτὰ τῆς

Ρόουλινγκ, και στο σημείο αυτό, ταυτίζονται με τους ήρωές της· ένας από τους λόγους, που προσδίδει στα βιβλία της έπιτυχία.

Εδῶ, ὡς κακοί, πονηροί, ἀνεγκέφαλοι, περιγράφονται και προβάλλονται ὅσοι ἀπορρίπτουν τὴν μαγεία, ὡς κακὴ και ἐπικίνδυνη. **Ε**ἶναι οἱ Muggles – ὄρος ὑποτιμητικὸς γιὰ τοὺς ἀπλοὺς ἀνθρώπους, που ἀπορρίπτουν τὴν ἄσκηση τῆς μαγείας–, με κορυφαίους τοὺς Darsley, τὸ ζευγος που ἀνέλαβε τὴν υἰοθεσία τοῦ Χάρι Πότερ.

Η Ρόουλινγκ ἐξαντλεῖ ὅλη τὴν συγγραφικὴ τῆς δεινότητα στὴν προσπάθειά τῆς αὐτῆ – και αὐτὸ δὲν μπορούμε νὰ μὴ τῆς τὸ ἀναγνωρίσουμε, ὅτι πρόκειται γιὰ ἰκανὴ συγγραφέα–, ἀλλὰ, πάλι, δὲν εἶναι ἄραγε πιὸ ἐπικίνδυνος ἕνας τάλαντοῦχος, ἀλλὰ διεστραμμένος δημιουργὸς ἀπὸ ἕνα ἀτάλαντο, τὸν ὁποῖο τὸ κοινὸ πιθανόν, θὰ ἀπορρίψει ἔτσι και ἀλλιῶς ἀπὸ τὴν ἀρχή;

Η Ρόουλινγκ ἐξαντλεῖται, λοιπόν, στὸ νὰ περιγράψει, με ὑπουλο τρόπο, τὴν ἄσκηση τῆς μαγείας σὰν καλὴ και ἀποδεκτὴ και τοὺς ἀντιτιθέμενους σὰν κακοὺς, ἀνόητους ἢ στὴν καλύτερη περίπτωσι, βαρετοὺς. **Τ**ὶ τέλεια ἀντιστροφή τῶν ἀξιῶν;

β. Η Ρόουλινγκ προχωρεῖ ἀκόμη σὲ μιὰ προσπάθεια νὰ καθιερώσει στὴν συνείδηση τοῦ ἀναγνώστη τὸ μοντέλο τοῦ δῆθεν καλοῦ ἢ «λευκοῦ» μάγου, σὲ ἀντίθεση με τὸν δῆθεν κακὸ ἢ «μαῦρο» μάγο, διαχωρισμὸ που πάντοτε ἐπιχειροῦσε νὰ καθιερώσει ὁ ἀποκρουστικὸς χῶρος και ἰδιαίτερα ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς Ε. Π. Μπλαβάτσκη και τῆς «Θεοσοφικῆς Ἐταιρείας» τῆς.

Αξίζει ἐδῶ νὰ σημειωθεῖ – ἂν και ὁ ὄρος ἔχει πλέον πολιτογραφηθεῖ διεθνῶς–, ὅτι **και ἀπλῆ ἀναφορὰ σὲ «μαύρη» μαγεία ἀπὸ χεῖλη Ὁρθόδοξα, ἀποτελεῖ ἀστοχία**, καθὼς ἔτσι ἀσυνείδητα ἀποδεχόμεστε τὴν ὑπαρξη ὄχι μιᾶς και μοναδικῆς μαγείας, ὅπως ἡ Ἐκκλησία ἀναφέρει στὶς Ἁγίες Γραφές Τῆς, ἀλλὰ πολλῶν εἰδῶν, κάτι που ὁ ἀποκρουστικὸς κατόρθωσε νὰ ἐμπεδώσει στὶς συνειδήσεις τῶν ἀνθρώπων.

γ. Ἐνα, τρίτο και πολὺ χαρακτηριστικὸ σημεῖο ἀναφορᾶς στα βιβλία τῆς Ρόουλινγκ εἶναι **ἡ ἀναφορὰ και περιγραφή ἀποκρουστικῶν πρακτικῶν με πολλὲς λεπτομέρειες**, ὅπως: ἐπῶδες (ξόρκια) και τελετουργίες, κάτι ἄγνωστο στὸ παιδικὸ ἀνάγνωσμα λίγα χρόνια νωρίτερα. **Α**ὐτὸ εἶναι και ἕνα χαρακτηριστικὸ σημεῖο που πρέπει νὰ ὑπογραμμίζεται, ὅταν μὴ

ἐνημερωμένοι γονεῖς ὑποβάλλουν συχνὰ τὸ κλασικὸ ἐρώτημα: «**Μ**ὰ καὶ στὰ παραμύθια, στὸ παρελθόν, δὲν γίνονταν ἀναφορὲς σὲ μάγους καὶ μαγικά»;

Στὸ σύγχρονο, λοιπόν, «παιδικὸ» ἀνάγνωσμα ἐπιστρατεύεται ὅλη ἡ ἀποκρυφιστικὴ γραμματεία, γιὰ νὰ «ἀποκτήσουν τὰ γραπτὰ ἀληθοφάνεια», ὅπως δηλώνει καὶ ἡ Ρούλινγκ σὲ σχετικὴ συνέντευξη στοὺς Times.

Ἔτσι, παρελαύνουν ἀπὸ τὰ βιβλία της, ἀπὸ τὸν ἀλχημιστὴ Νικολᾶ Φλαμέλ (Nicholas Flamel)¹ καὶ τὸν ἀστρολόγο καὶ μάγο Κορνήλιο Ἀγρίππα (Heinrich Cornelius Agrippa)² –ἱστορικὰ πρόσωπα καὶ οἱ δύο– μέχρι καὶ τὶς πρακτικὲς τῆς δαιμονικῆς σωματικῆς κατάληψης καὶ τοῦ «ξεριζώματος τοῦ μανδραγόρα»– γιὰ νὰ ἀναφέρουμε ἐλάχιστα μόνο δείγματα ἀποκρυφιστικῶν ἀναφορῶν σὲ παιδικὸ ἀνάγνωσμα.

Νικολᾶ Φλαμέλ.
(1330-1418)

Κορνήλιος Ἀγρίππας.
(1486-1535)

Ὅμως ἐπειδὴ τὸ πρόβλημα δὲν ἔπαυσε νὰ ὑπάρχει καθὼς καὶ διδακτορικὲς διατριβὲς –ἀπὸ παιδιὰ τοῦ τότε καὶ ἐπιστήμονες τοῦ σήμερα– ἔχουν πραγματευθεῖ **θετικά** τὸ σύνδρομο «Χάρι Πότερ», θὰ ἐπανέλθουμε συντόμως ἐπὶ τοῦ θέματος.

(*) Ἐφημερ. «Ὁρθόδοξος Τύπος», 30.10.2020, σελ 5. Τοῦ κ. Ἰωάννου Μηλιώνη, Ἐκπαιδευτικοῦ, μέλους τῆς Π.Ε.Γ. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

1. <http://archive.is/Lasnq>

2. https://en.wikipedia.org/wiki/Heinrich_Cornelius_Agrippa